

21 Естер

А,1 В другому році царювання Артаксеркса великого в першому (дні) ніси сон побачив Мардохей син Яіра, син Семеня, син Кісея, з племені Веніямина, 2 чоловік юдей, що мешкав в місті Суси, великий чоловік, що служив в царському дворі. 3 А був він з полону, який захопив в полон Навуходоносор цар Вавилону з Єрусалиму з юдейським царем Єхонієм. 4 І це його сон. І ось голоси і гук, громи і трус, замішання на землі. 5 І ось прийшли два великі дракони оба готові боротися, і їхній голос був великий. 6 І від їхнього голосу кожний нарід приготувався до бою, щоб воювати проти праведного народу. 7 І ось день темряви і чорноти, біль і пригнічення, озлоблення і велике замішання на землі. 8 І ввесь праведний нарід був затривожений, боячись для себе зла, і приготувалися згинуть і закричали до Бога. 9 А від їхнього крику постала наче з малого джерела велика ріка, багато води. 10 Світло і сонце зійшло, і пригноблені піднеслися і пожерли славних. 11 І вставши Мардохей, той, що побачив цей сон, і те, що Бог забажав зробити, поклав його до серця і всяким словом бажав його зрозуміти аж до ночі. 12 І спочив Мардохей в дворі з Гаватом і Тарром двома євнухами царя, що стерегли двір. 13 І він почув їхні думки і дослідив їхні роздуми і довідався, що приготуються накласти руки на царя Артаксеркса, і він об'явив про них цареві. 14 І цар випитав обох євнухів, і як призналися, вони були повішені. 15 І цар записав ці слова на згадку, і Мардохей написав про цю справу. 16 І цар приказав Мардохеєві служити в дворі і дав йому за це дари. 17 Й Аман, син Амадата Вугея, був славний перед царем. І шукав вчинити зло Мардохеєві і його народові задля двох євнухів царя.

1,1 І сталося після цих слів в днях Артаксеркса, цей Артаксеркс володів від Індії сто двадцять сімома країнами, 2 в цих днях, коли був посаджений на престолі цар Артаксеркс в місті Суси, 3 в третьому році свого царювання зробив прийняття друзям та іншим народам і славним з персів і мидів і володарям над сатрапами. 4 І тоді після того, як він їм показав багатство свого царства і славу радості свого багатства впродовж сто вісімдесяти днів, 5 коли ж сповнилися дні шлюбу, цар зробив прийняття народам, що знайшлися в місті, впродовж шість днів в дворі царського дому, 6 прикрашеному виссоном і льняними (полотнами) гобеленами на виссонових і багряних шнурках, на золотих і срібних кубках на мармурових і камяних стовпах. (Були) золоті і сріблі лежаки на камяній долівці з смарагдового і пінійського каменя і мармурового каменя і проглядні покривала різнородно прикрашені квітами, довкруги розкладені рожі. 7 (Були) золоті і сріблі і антракінові чаші, мала чаша вартості тридцять тисяч талантів, багато солодкого вина, яке сам цар пив. 8 А це прийняття не було поставлене за законом, так же забажав цар і заповів економам виконати його бажання і людей. 9 І Астіна цариця зробила прийняття жінкам в царських (приміщеннях) де (був) цар Артаксеркс. 10 А в сьомому дні, веселим ставши, цар сказав Аманові і Вазанові і Таррі і Воразові і Затолтові і Аватазові і Тараві сімом євнухам прислужникам царя Артаксеркса, 11 ввести до нього царицю, щоб її поставити царицею і покласти їй вінець і показати її всім володарям, і народам її красу, бо була красивою. 12 І не послухалася його Астіна цариця, щоб прийти з євнухами. І цар засмутився і розлютився 13 і сказав своїм друзям: Так сказала Астіна, отже зробить над цим закон і суд. 14 І прийшов

до нього Аркесей і Сарсатей і Малисеар володарі персів і мидів, що (були) близько царя, що першими сиділи з царем, 15 і сповістили йому за законами, що треба зробити з царицею Астіною, бо вона не виконала те, що було приказане царем через євнухів. 16 І сказав Мухей до царя і володарів: Не одного царя прогнівила цариця Астіна, але і всіх володарів і вождів царя, 17 бо і їм сказано слова цариці і як вона відповіла цареві. Як, отже, вона відмовила цареві Артаксерксові, 18 так сьогодні інші жінки тиранів володарів персів і мидів, почувши це, що нею було сказане цареві, відважаться подібно не пошанувати своїх мужів. 19 Отже, якщо цар вважає, хай буде виданий царський приказ, і хай напишеться за законами мидів і персів і хай не буде іншого потрібно, ані хай цариця більше не ввійде до нього, і хай цар дасть їй царство жінці кращій від неї. 20 І хай слухаються царського закону, який лиш він видасть в своїм царстві, і так хай всі жінки віддадуть пошану своїм мужам від багатого аж до бідного. 21 І слово сподобалося цареві і володарям, і цар зробив так як сказав Мухей. 22 І він післав по всьому царстві по країнах за їхнім словом, щоб в них був страх в їхніх домах.

2,1 І після цих слів спинився гнів царя і він більше не памятав Астіни, памятаючи те, що сказав, і як її судив. 2 І царські слуги сказали: Хай пошукається цареві дівчина незіспута, гарна на вид. 3 І хай поставить цар місцевих володарів в усіх країнах його царства, і хай будуть (доставлені) вибрані дівчата, діви гарні на вид до міста Суси, до жіночого дому, і хай будуть дані євнухові царя, сторожеві жінок, і хай їм дасться на очищення й інші потреби. 4 І жінка, яка лиш вгодить цареві, царюватиме замість Астіни. І цареві сподобалося діло, і він так зробив. 5 І був чоловік юдей в місті Суси, й ім'я йому Мардохей, син Яїра, сина Семєя, сина Кісея, з племені Веніямина, 6 який був полонений з Єрусалиму, якого в полон взяв Навуходоносор цар Вавилону. 7 І була в нього дитина на виховання, дочка Амінадава брата його батька, й ім'я їй Естера. Коли ж переставилися її батьки, він виховував її собі за жінку. І дівчина була гарна на вигляд. 8 І коли почули приказ царя, зібралось багато дівчат до міста Суси під рукою Гая, і приведено Естеру до Гая, сторожа жінок. 9 І вгодила йому дівчина і вона знайшла ласку перед ним, і він поспішився їй дати на очищення, і часть, і сім дівчат призначених їй з царського (двору) і поводився з нею добре і з її служницями в жіночому будинку. 10 Й Естера не виявила свій рід, ані батьків, бо Мардохей заповів їй не сповістити. 11 А кожного дня Мардохей ходив напроти жіночого дому вивідуючи, що стається з Естерою. 12 А коли сповнилося дванадцять місяців, це був час дівчині, щоб ввійти до царя. Бо так сповнялися дні очищення: Шість місяців намазуватися олією з миру і шість місяців ароматами й жіночими очищеннями, 13 і тоді вона входить до царя. І кого лиш назначить, (йому) передасть її, щоб піти до нього з жіночого дому до царського. 14 Ввечорі входить, і вранці відходить вдруге до жіночого дому, де Гай євнух царя є сторожем жінок, і більше не входить до царя, якщо не покличуть її по імені. 15 А коли сповнився час ввійти до царя Естері, дочці Амінадава, брата батька Мардохея, вона не опустила нічого з того, що заповів євнух сторож жінок. Бо Естера знаходила ласку в усіх, що її бачили. 16 Й Естера ввійшла до царя Артаксеркса в десятому місяці, який є адар, в сьомому році його царства. 17 І цар полюбив Естеру і вона знайшла ласку понад всіх дівчат, і він поклав на неї жіночий вінець. 18 І цар зробив прийняття всім своїм друзям і сильним на сім днів і підняв весілля Естери і зробив відпущення тим, що під його царською владою. 19

Мардохей же служив в дворі. 20 А Естера не обьявила своєї родини, бо так заповів їй Мардохей, щоб боялася Бога і виконувала його приписи, так як була з ним. І Естера не змінила свого поступування. 21 І засмутилися оба євнухи царя, начальники сторожі, томущо повищено Мардохея, і вони шукали вбити царя Артаксеркса. 22 І явним стало слово Мардохеєві і він вказав Естері, і вона обьявила цареві про зраду. 23 А цар допитав обох євнухів і їх повісив. І цар приказав записати в літописі в царській бібліотеці про добру поведінку Мардохея на похвалу.

3,1 А після цього цар Артаксеркс прославив Амана, сина Амадата Вугея, й підняв його, і першими поставив (його) сидження між всіма друзями своїми. 2 І всі, що в дворі, поклонялися йому, бо так приказав цар чинити. А Мардохей йому не поклонявся. 3 І сказали ті, що в царському дворі, Мардохеєві: Мардохеє, чому ти не слухаєшся того, що сказане царем. 4 Вони йому говорили кожного дня, і він їх не слухався. І обьявили Аманові, що Мардохей протиставиться словам царя і Мардохей обьявив їм, що є юдеєм. 5 І Аман довідавшись, що Мардохей йому не кланяється, дуже розлютився б і захотів вигубити всіх юдеїв з царства Артаксеркса 7 і зробив рішення в дванадцятому році царства Артаксеркса і вкинув жереби з дня на день і місяць на місяць, щоб вигубити в одному дні рід Мардохея, і впав жереб на чотирнадцятий (день) місяця, який є Адар. 8 І він промовив до царя Артаксеркса, кажучи: Є нарід розсипаний між народами по всьому твоєму царстві, а їхні закони відрізняються від (законів) всіх народів, а вони не слухаються законів царя, і не годиться цареві їм попустити. 9 Якщо вважає цар (за відповідне), хай рішить їх вигубити, і я запишу до скарбниці царя тисячу талантів срібла. 10 І цар, знявши перстень, дав в руку Амана, щоб запечатати згідно з написаним проти юдеїв. 11 І сказав цар Аманові: А срібло держи, з народом же роби, як хочеш. 12 І покликано писарів царя в тринадцятому (дні) першого місяця і написали, так як приказав Аман, воєводам і володарям до всіх країн від Індії аж до Етіопії, сто двадцять сімом країнам, і володарям народів в їхніх мовах в імя царя Артаксеркса. 13 І післано через листоношів по царстві Артаксеркса, щоб вигубити юдейський рід в одному дні в дванадцятому місяці, який є адар, і розграбити їхній маєток.

В,1 А зміст листа такий: Так пише великий цар Артаксеркс володарям сто двадцять сімох країн і наставленим місцевим володарям тим, що від Індії аж до Етіопії: 2 Володіючи над багатьма народами і пануючи над всією вселенною я забажав, не піднесений певністю влади, а постійно проваджений великою поміркованістю і лагідністю, поставити постійно безклопітне життя тим, що підвладні, і наше царство прохідним аж до найдальших частей, стараючись обновити і всіма людьми бажаний мир. 3 А коли я вивідував в радників як це привести до завершення, мудрістю вищий від нас і незмінно в добрім помислі і оснащений твердою вірою і другий після царя старшинством наставлений Аман 4 показав нам, що в усіх племенах, що у всесвіті, вимішаний є якийсь ворожий нарід, що противиться законам кожного народу, і що постійно відкидає прикази царів, щоб не встоялося наше без закиду проваджене співвладдя. 5 Отже прийнявши, що одинокий цей нарід є в постійному супротивлянні кожній людині, приводить на заміну чужі закони, і злобно завершує найгірше зло проти наших діл, щоб і царство не мало спокою, 6 отже, ми приказали тих, що вказані вам в письмах Аманом, що настановлений над ділами і є нашим другим батьком, всіх з жінками і дітьми

вповні вигубити ворожими мечами без будь якого милосердя і пощади в чотирнадцятому (дні) дванадцятого місяця адара поточного року, 7 щоб давні і теперішні вороги в одному дні насильно пішовши до аду, а на дальший час справи проходили вповні спокійно і без клопоту нам.

3,14 Відписи ж листів хай будуть виставлені в країнах, і хай вийде приказ всім народам бути готовими на цей день. 15 Приспішували ж діло і в Сусах. А цар і Аман впивалися, місто ж було в тривозі.

4,1 Мардохей же впізнавши dokonane роздер свою одіж і зодягнувся в мішок і посипав попіл і, вийшовши на улиці міста, закричав великим голосом: Вигублюється нарід, що не зробив нічого злого. 2 І прийшов аж до царської брами і став. Бо не годилося йому ввійти до двору маючи мішок і попіл. 3 І в усій країні, де виставлялося письмо, (був) крик і плач і велике ридання для юдеїв, мішок (зодягали) і посипали собі попіл. 4 І ввійшли служниці цариці і евнухи і сповістили їй, і вона жажнулася, почувши те, що сталося, і послала зодягнути Мардохея і забрати його мішок, а він не погодився. 5 Естера ж покликкала Ахратея свого евнуха, що їй служив, і послала, щоб докладно вивідав (справу) для неї в Мардохея. 7 Мардохей же відкрив їй те, що сталося, і обіцянку, яку Аман обіцяв цареві, (дати) до скарбниці десять тисяч талантів, щоб вигубити юдеїв. 8 І він дав йому відпис того, що поставлене в Сусах про їхнє знищення, щоб показати Естері, і сказав йому заповісти їй, щоб вийшовши просила царя і благала його про нарід, памятаючи дні свого упокорення, як була годована моєю рукою, томущо Аман, що є другий по цареві, висказався проти нас на смерть. Заклич до Господа і поговори з царем про нас і спаси нас від смерті. 9 Прийшовши ж, Ахратей сказав їй всі ці слова. 10 А Естера сказала до Ахратея: Піди до Мардохея і скажи що: 11 Всі народи царства знають, що кожний чоловік чи жінка, що ввійде непокликаним до царя до внутрішнього двору, немає йому спасіння. Лише кому цар простягне золоту палицю цей спасеться. І я не покликана ввійти до царя цих тридцять днів. 12 І Ахратей сповістив Мардохеєві всі слова Естери. 13 І Мардохей сказав до Ахратея: Піди і скажи їй: Не говори собі Естеро, що ти одинока в царстві з усіх юдеїв спасешся. 14 Бо якщо не послухаєшся в цьому часі, юдеям буде поміч і покров з іншого місця, ти ж і дім твого батька будете знищені. І хто знає чи не на цей час ти стала царицею. 15 І Естера послала того, що до неї прийшов до Мардохея, кажучи: 16 Иди збери юдеїв, що в Сусах, і постіть за мене, і не їжте, ані не пийте три дні день і ніч, і я ж і мої служниці поститимемо і тоді ввійдемо до царя поза законом, хоча і якби мені згинуть. 17 І пішовши, Мардохей зробив те, що йому Естера заповіла.

С,1 І він помолився до Господа, згадуючи всі господні діла, і сказав: 2 Господи, Господи, царю всіх сильних, бо все є в твоїй владі, і немає того, що противиться Тобі, коли Ти забажаєш спасти Ізраїля. 3 Бо Ти зробив небо і землю і все подивугідне в піднебесній 4 і Ти є Господом всього, і немає (нікого), хто Тобі Господеві протиставитиметься. 5 Ти все знаєш. Ти знаєш, Господи, що не з зарозумілості, ані не з гордості, ані не з любови до слави я це зробив, щоб не поклонитися гордому Аманові, 6 бо я зволив би цілувати підосви його ніг за спасіння Ізраїля. 7 Але я це зробив, щоб не дати чоловікові славу радше ніж славу Богові, і не поклонюся нікому, хіба Тобі моєму Господеві, і не зроблю це з гордості. 8 І тепер, Господи Боже, царю, Боже Авраама, пощади твій нарід, бо

дивляться на нас на вигублення і забажали знищити твоє насліддя те, що від початку. 9 Не погорди твоєю частю, яку Ти Собі викупив з єгипетської землі. 10 Вислухай мою молитву і помилуй твоє насліддя і поверни наш плач на радість, щоб живучи ми співали твоєму імені, Господи, і не вигуби уста тих, що Тебе хвалять. 11 І весь Ізраїль закричав своєю силою, бо їм смерть перед їхніми очима. 12 І цариця Естера втекла до Господа, схоплена судорогами смерті, 13 і, скинувши одіж своєї слави, зодягнула одіж пониження і плачу, і замість дорогих пахощів попелом і гноєм посипала свою голову і дуже понизила своє тіло і кожне місце, де (були) прикраси її радості, вона наповнила плетінками свого волосся 14 і молилася до Господа Бога Ізраїля і сказала: Господи мій, наш царю, Ти є самотній. Поможі мені самотній і що не має помічника, хіба лиш Тебе, 15 бо моя небезпека в моїй руці. 16 Я чула від мого народження в племені моєї родини, що Ти, Господи, взяв Ізраїля з усіх народів і наших батьків з усіх їхніх пращурів у вічне насліддя і Ти зробив їм те, що сказав. 17 І тепер ми згрішили перед Тобою, і Ти видав нас в руки наших ворогів, 18 тому що ми прославили їхніх богів. Ти праведний, Господи. 19 І тепер не досить їм було гіркоти нашого рабства, але вони поклали свої руки на руки своїх ідолів, 20 щоб вигубити рішення твоїх уст і вигубити твоє насліддя і загатити уста тих, що Тебе хвалять, і згасити славу твого дому і твій жертівник, 21 і відкрити уста народів на славу глупостей і на віки подивугідним зробити тілесного царя. 22 Не видай Господи, твій скипетр тим, що не є, і хай не насміхаються з нашого упадку, але поверни їхню раду проти них, а зроби притчею того, що почав проти нас (діло). 23 Згадай, Господи, дай Себе знати в часі нашого смутку і зроби мене мужною, Царю богів, і Держителю всієї влади. 24 Поклади в мої уста розумне слово перед левом, і поверни його серце на зненавидження того, що воює проти нас, на руїну йому і його однопумцям. 25 А нас спаси твоєю рукою і помози мені самотній і тій, що не має хіба лиш Тебе, Господи. 26 Ти маєш все знання і знаєш, що я зненавиділа славу беззаконних і зогиділа ложем необрізаних і кожного чужинця. 27 Ти знаєш моє горе, що гиджу знаком моєї гордості, який є на моїй голові в днях моєї появи. Гиджу ним як шматою місячних і не ношу його в днях мого мовчання. 28 І твоя раба не їла з столу Амана і я не прославила бенкет царя, ані я не пила вина жертв. 29 І твоя рабиня не зраділа від дня моєї переміни аж до тепер хіба Тобою, Господи Боже Авраама. 30 Боже, що можеш усе, вислухай голос безнадійних і спаси нас з руки тих, що зло чинять, і спаси мене від мого страху.

Д,1 І сталося як в третьому дні перестала молитися, зняла одіж рабства і зодягнулася своєю славою 2 і ставши красивою, прикликавши всевидючого Бога і Спасителя взяла двох служниць, 3 а й схилившись на одну, як тендітна, 4 друга ж ішла за нею несучи її одіж, 5 і вона цвила вершком своєї краси, і її лице веселе як дуже любої, а її серце стогнало від страху. 6 І пройшовши всі двері, вона стала перед царем, і він сидів на престолі свого царства і був зодягнений в усю одіж своєї слави, весь в золоті і дорогоцінному камінні, і був дуже страшний. 7 І піднявши своє лице, що горіло славою, поглянув з вершка гніву, і цариця впала і її колір змінився з послаблення і вона схилилася на голову служниці, що йшла впереді. 8 І Бог змінив дух царя на лагідність, і перейнявшись, він зійшов з свого престолу і взяв її в свої обійми, доки не відійшла, і потішав її мирними словами 9 і сказав до неї: Що є Естеро, я твій брат, будь смілива, 10 не помреш, бо наш приказ є загальний. 11 Прийди. 12 І взявши золоту палицю поклав на її шию і поцілував її і

сказав: Заговори до мене. 13 І вона йому сказала: Я побачила тебе, пане, як божого ангела, і моє серце жажнулося від страху твоєї слави. 14 Бо ти, пане, подивугідний і твоє лице повне ласк. 15 А як вона говорила, впала від свого ослаблення, і цар злякався, і вся його служба її потішала.

5,3 І сказав цар: Що бажаєш, Естеро, і яке в тебе прохання? І буде тобі аж до половини мого царства. 4 А Естера сказала: Сьогодні в мене святковий день. Отже, якщо цар вважає за відповідне, хай прийде і він сам і Аман на прийняття, яке я сьогодні зроблю. 5 І сказав цар: Поспішіть Амана, щоб ми виконали слово Естери. І оба прибувають на прийняття про яке сказала Естера. 6 А під час бенкету цар сказав до Естери: Що є, Естеро царице, і буде тобі те, що просиш. 7 І вона сказала: Моє прохання і моє бажання, 8 якщо я знайшла ласку перед царем, хай прийде цар і Аман завтра на бенкет, який зроблю для них, і завтра зроблю так само. 9 Й Аман вийшов від царя дуже радісний, веселячись. А як Аман побачив Мардохея юдея в дворі, він дуже розлютився. 10 І ввійшовши до своїх, він покликав приятелів і Зосару свою жінку 11 і показав їм своє багатство і славу, яку цар на нього поклав, і як він зробив його першим і дав провадити царством. 12 І сказав Аман: Цариця на бенкет з царем не покликкала нікого, але лиш мене, і на завтра мене кличе. 13 І це мені не миле, коли в дворі бачу Мардохея юдея. 14 І сказала до нього Зосара його жінка і друзі: Хай зрубають тобі дерево на п'ятдесят ліктів, а завтра скажи цареві і хай на дереві буде повішений Мардохей. Ти ж ввійди з царем на бенкет і веселися. І слово було до вподоби Аманові, і приготовлено дерево.

6,1 А Господь відставив сон від царя тієї ночі, і він сказав своєму читцеві внести літописні писання днів, щоб йому читати. 2 А знайшов писання, що писало про Мардохея, як той сповістив цареві про двох царських евнухів, коли вони стерегли і шукали накласти руки на Артаксеркса, 3 цар сказав: Яку славу чи ласку ми вчинили Мардохеєві? І слуги царя сказали: Ти для нього не зробив нічого. 4 Коли ж цар досліджував доброту Мардохея, ось Аман в дворі. Сказав же цар: Хто в дворі? Аман же ввійшов, щоб сказати цареві, щоб повісити Мардохея на дереві, яке він приготував. 5 І сказали слуги царя: Ось Аман став в дворі. І сказав цар: Покличте його. 6 Сказав же цар Аманові: Що вчиню я чоловікові, якого я бажаю прославити? А в собі Аман сказав: Кого бажає цар прославити як не мене? 7 Сказав же він до царя: Відносно чоловіка, якого цар бажає прославити, 8 хай раби царя принесуть одіж з виссону, якою цар зодягається, і коня, на якого цар сідає, 9 і хай дадуть одному з славних друзів царя і хай він зодягне чоловіка, якого цар любить, і хай посадять його на коня і хай проповісться по вулицях міста, кажучи: Так буде з кожним чоловіком, якого цар прославляє. 10 А цар сказав Аманові: Вчини так, як ти сказав, Мардохеєві юдеєві, що служить в дворі, і хай не випаде (нічого) з твого слова, що ти сказав. 11 Аман же взяв одіж і коня і зодягнув Мардохея і посадив його на коня і пройшов по вулицях міста і проголосив, кажучи: Так буде з кожним чоловіком, якого цар бажає прославити. 12 Повернувся ж Мардохей до двору, а Аман повернувся до своїх, сумуючи понад голову. 13 Й Аман розповів те, що йому трапилося, Зосарі своїй жінці і друзям, і сказали йому друзі і жінка: Якщо Мардохей з роду юдеїв, ти почав впокорятися перед ним, падаючи, впадеш. Не зможеш оборонитися від нього бо з ним живий Бог. 14 Ще як вони говорили приходять евнухи, що приспішували Амана на бенкет, який приготувала Естера.

7,1 Ввійшов же цар та Аман бенкетувати з царицею. 2 А цар сказав до Естери в другому дні під час бенкету: Що є царице Естеро, і яке твоє прохання, і яке твоє бажання, і буде тобі аж до половини мого царства. 3 І вона, відповівши, сказала: Якщо я знайшла ласку перед царем, хай дана буде душа на моє прохання і мій нарід на моє бажання. 4 Бо продані я і мій нарід на знищення і розграбовання і рабство, ми і наші діти на рабів і рабинь, і я незгідна. Бо диявол не гідний царського двору. 5 А цар сказав: Хто цей, що відважився зробити це діло? 6 А Естера сказала: Чоловік ворог цей поганий Аман. Аман же жахнувся перед царем і царицею. 7 Цар встав з бенкету, (пішов) до городу, а Аман благав царицю, бо побачив що він є в біді. 8 Цар повернувся з городу, а Аман припав до ліжка благаючи царицю. Сказав же цар: Чи і жінку силує в моїм домі? Аман, почувши, змінив лице. 9 Сказав же Вугатан один з евнухів до царя: Ось і дерево Аман приготував для Мардохея, що говорив про царя, і в Амана стоїть дерево на п'ятдесят ліктів. Сказав же цар: Хай буде на ньому повішений. 10 І повішено Амана на дереві, яке він приготував для Мардохея. І тоді цар спинився від гніву.

8,1 І в тому дні цар Артаксеркс подарував Естері те, що належало до Амана диявола, і цар закликав Мардохея, бо Естера відкрила, що він її кривий. 2 А цар взяв перстень, який відібрав в Амана, і дав його Мардохеєві, й Естера поставила Мардохея на всім, що було Амана. 3 І додавши, сказала до царя і припала до його ніг і благала відсунути зло Амана і те, що він зробив Юдеям. 4 А цар простягнув Естері золоту палицю, Естера ж встала, щоб стати перед царем. 5 І сказала Естера: Якщо ти вважаєш за відповідне і я знайшла ласку, хай пішлеться, щоб завернути письма післані Аманом, в яких написано вигубити юдеїв, які є в твоїм царстві. 6 Бо як я зможу дивитися на скривдження мого народу і як я зможу спастися в погібелі мого роду? 7 І цар сказав Естері: Якщо я дав весь маєток Амана і я тобі подарував і я його повісив на дереві, томущо він підняв руки на юдеїв, що ще шукаєш? 8 Напишіть і ви від мого імени, як ви вважаєте, і запечатайте моїм перстеном. На те, що пишеться за царським приказом і підпечатане моїм перстеном, не можна щось проти них сказати. 9 А першого місяця, який є ніса, в двадцять третьому (дні), в тому році, скликано писарів і написано для юдеїв те, що приказано економам і володарям сатрапів від Індії аж до Етіопії, сто двадцять сімом сатрапам за країною і країною за їхньою мовою. 10 Написано ж від царя і запечатано його перстеном, і післали писання через листоношів, 11 де той приказав їм послуговуватися своїми законами в кожному місті, помагати собі і робити як бажають з їхніми противниками і їхніми ворогами, 12 в одному дні в усьому царстві Артаксеркса, в тринадцятому (дні) дванадцятого місяця, який є адар.

Е,1 Це є відпис листа, це те, що приписано: Великий цар Артаксеркс тим, що від Індії аж до Етіопії володарям сто двадцять сімох країн сатрапів і тим, що думають про нашу радість. 2 Численні, що часто були вшановані повною добротою добродіїв дуже зраділи 3 і не лише шукають зло вчинити нашим підданам, а не можучи зносити достаток, намагаються підставити й своїх добродіїв. 4 І не лише усувають вдячність з посеред людей, але й вивищувані хвальками необізнаних з добром, вважають, що втечуть від справедливости Бога, що постійно все бачить, що ненавидить зло. 5 Часто ж і багато з тих, що поставлені під владою, яким довірено провадити справами друзів, захохта зробивши співвинними в невинній крові, обложила невилічними клопотами, 6 обманом роблення зла, обманувши

поганим помислом, чисту вирозумілість володарів. 7 Це ж можна побачити не з старих розповідей, які нам передали, як з того, що можна відшукати при наших ногах неправедно виконаного окаянними, що негідно володіють, 8 і треба нам подбати на будуче про спокій царства з миром для всіх людей, 9 послуговуючись змінами, і постійно розсуджуючи розважливим рішенням те, що перед нас приходить. 10 Бо оскільки Аман, син Амадата, Македон, що справді чужий від перської крові, що й дуже віддалився від нашої доброти, від нас відчужившись, 11 скористався в цьому з того чоловіколюбця, яке маємо до всякого народу так, щоб прозватися нашим батьком і бути найбільш шанованим з усіх, (будучи) другим лицем після царського трону, 12 не зносячи ж гордості намагався позбавити нас володіння і духа, 13 і нашого спасителя і постійного добродія Мардохея і чистої цариці Естери разом з усім їхнім народом, випросивши на вигублення хитрими і різnorodними вигадками. 14 Бо він задумав цим способом, взявши нас обезброєними, владу персів передати до Македонії. 15 Ми ж знаходимо, що не є злочинцями юдеї, які тричі грішним передані на знищення, а що вони живуть за праведними законами, 16 будучи синами найвищого, найбільшого, живого Бога, який провадить нам і нашим пращурам царство в гарному порядку. 17 Отже, добре зробіть коли не послужитеся письмами післаними Аманом, сином Амадата, 18 бо він, що вчинив це, повішений з усім домом при брамі Сусів, томущо Бог, що все держить, швидко віддав йому заслужений суд. 19 А поставивши відпис цього листа на кожному місці відкрито, щоб юдеї послужилися власними законами, 20 і щоб їх скріпити, щоб вони в тринадцятому (дні) дванадцятого місяця адара, в тому ж дні, відбили тих, які повстали проти них в часі скорботи. 21 Бо Бог, що всім володіє, замість вигублення вибраного народу зробив їм цю радість. 22 І ви, отже, між вашими визначними празниками з усякою радістю провадить вказаний день, 23 щоб і тепер і після цього було спасіння для нас і тих, що добре розположені до персів, а для тих, що задумали проти нас зараду, пам'ять знищення. 24 Кожне ж місто чи країна разом, яка за цим не вчинить, списом і огнем хай будуть знищені в гніві. Не лише хай стануть непрохідні для людей, але і ворожими на весь час для звірів і птахів.

8,13 А переписи хай явно будуть виставлені в усім царстві, щоб вони стали явними всім юдеям на цей день, щоб вони воювали з ворогами. 14 Отже коні вийшли з поспіхом щоб виповнити сказане царем. Виставлено ж приказ і в Сусах. 15 А Мардохей вийшов зодягнений в царську одіж і маючи золотий вінець і діядему з порфірового виссону. А ті, що в Сузах, бачачи зраділи. 16 Юдеям було світло і радість. 17 В місті і країні, де лиш виставлено приказ, де лиш виставлено повідомлення, радість і веселість юдеям, пирування і радість, і численні з народів обрізувалися і ставали юдеями через страх перед юдеями.

9,1 Бо в дванадцятому місяці, який є адар, в тринадцятому (дні) місяця, прийшли письма написані царем. 2 В тому дні згинули вороги юдеїв, бо ніхто не повстав, боячись їх. 3 Бо володарі сатрапів і тиранни і царські писарі шанували юдеїв, бо страх Мардохея лежав на них. 4 Бо поставлено припис царя, щоб він був славним в усім царстві. 5 І в місті Сузи юдеї забили п'ятьсот чоловік: 7 Фарсаннестена, і Делфона, і Фазга, 8 і Фардата, і Верей, і Сарваха, 9 і Мармасіма, і Аруфея, і Арсея, і Завутея, 10 десятиох синів Амана, сина Амадата Вугея, ворога юдеїв, і ограбили. 11 В тому дні передано цареві число тих, що згинули в Сусах. 12 Сказав же цар до

Естери: Юдеї вигубили в місті Суси п'ятьсот чоловік. А в околиці, як думаєш, скористалися? Що, отже, ще просиш і буде тобі. 13 І сказала Естера цареві: Хай дасться юдеям так скористатися завтра, щоб повісити десятох синів Амана. 14 І він приказав, щоб так сталося і виніс юдеям міста, щоб повісили тіла синів Амана. 15 І юдеї зібралися в Сусах в чотирнадцятому (дні) адара і забили триста чоловік і не розграбили нічого. 16 Остаті ж юдеї, що в царстві, зібралися і собі помагали і спинилися від війни. Бо вигубили з них десять тисяч п'ятьсот в тринадцятім (дні) адара і нічого не розграбили. 17 І спочили чотирнадцятого (дня) того місяця і держали його як день спочинку з радістю і веселістю. 18 А Юдеї, що в Сусах, зібралися в місті і в чотирнадцятім (дні) і не спочили. Провели ж і п'ятнадцятий (день) з радістю і веселістю. 19 Отже, через це юдеї, що розсіяні поза, по всій країні, проводять з радістю чотирнадцятий (день) адара, як святковий день, посилаючи часті кожний ближньому, а ті, що живуть в митрополіях проводять радісно, святково і п'ятнадцятий день адара, посилаючи часті ближнім. 20 А Мардохей записав ці слова в книгу і післав юдеям, які були в царстві Артаксеркса, близьким і далеким, 21 щоб зробити дні ці святковими, і проводити чотирнадцятий і п'ятнадцятий (день) адара, 22 бо в цих днях юдеї спочили від своїх ворогів; і місяць, що був адар, в якому обернено їм, від плачу на радість, і від пригнічення на святковий день, цілий проводити як святкові дні шлюбів і радості посилаючи часті друзям і бідним. 23 І сприйняли юдеї, так як записав їм Мардохей, 24 як Аман, син Амадата, македонець, воював проти них, як дав рішення і жереб, щоб їх вигубити, 25 і як ввійшов до царя, кажучи, щоб повісити Мардохея. А те, що він зробив, щоб навести зло на юдеїв, прийшло на нього, і повішений був він і його діти. 26 Через це прозвано ці дні Фрури, через жереби, бо їхньою мовою вони звуться Фрури, через слова цього послання і те, що тому вони потерпіли, і те, що їм сталося. 27 І він поставив і юдеї прийняли для себе і для свого насіння і для тих, що додалися до них, й інакше не повелися б. А ці дні - це пам'ять, якої придержуються з роду в рід і в місті і в батьківщині і в країні. 28 А ці дні Фрурів будуть проводитися на завжди, і пам'ять їх не згине в родах. 29 І написала цариця Естера, дочка Амінадава, і Мардохей юдей те, що зробили, і потвердження листа Фрурів. 31 І Мардохей і цариця Естера постановили собі для себе (піст) і тоді те, що постановили і їхню раду проти їхнього здоров'я. 32 І Естера словом постановила на віки, і записала на пам'ятку.

10,1 Наклав же цар (податок) на царство на море і сушу. 2 І ось в книзі царів персів і мидів описано на пам'ятку його силу і мужність, багатство і славу його царства. 3 А Мардохей був другий по царі Артаксерксі і він був великий і славний в царстві і люблений юдеями. Про його подвиг розповідалося всьому народові.

Ф,1 І Мардохей сказав: Це сталося від Бога. 2 Бо я згадав про сон, який я побачив, про ці справи, бо з них не втратилося ніяке слово. 3 Мале джерело, яке стало рікою, і було світло і сонце і багато води. Естер є ріка, з якою побрався цар і зробив її царицею. 4 А два дракони є я і Аман. 5 А народи - ті, що зібралися вигубити ім'я юдеїв. 6 А мій нарід, це Ізраїль, ті, що закликали до Бога, і спаслися. І Господь спас свій нарід, і Господь спас нас від усього цього зла. І Бог зробив великі знаки і чуда, які не були в народах. 7 Через це Він зробив два жереби, один божому народові і один всім народам. 8 І ці два жереби прийшли на годину і час і на день суду перед Бога і всім народам. 9 І Бог згадав свій нарід і вчинив справедливість своєму

насліддю. 10 І ці дні в місяці адарі, в чотирнадцятім і п'ятнадцятім (дні) цього місяця, будуть їм на зібрання і радість і веселість перед Богом на віки в роді в його народі Ізраїля. 11 В четвертому році царювання Птоломея і Клеопатри приніс Дозитей, який сказав, що він є священиком і левітом, і його син Птоломей вище поданий лист Фрурів, про який сказали, що він існує, і який пояснив Лусімах син Птоломея, що в Єрусалимі.